

Förord

Vi är stolta över att kunna presentera *Møtested Poznań – unge nordisters bidrag til litteratur- og språkvitenskap*, en bok som innehåller akademiska texter skrivna av studenter vid Institutionen för skandinavistik i Poznań och Institutionen för skandinavistik vid Universitetet för samhällsvetenskap och humaniora (SWPS) i Warszawa. Publicering av boken har finansierats av medel från Samarbetsnämnden för Nordenundervisning i utlandet (SNU).

En viktig inspiration till boken var två konferenser som vi arrangerade i Poznań, där studenterna fick delta aktivt och presentera sina påbörjade eller färdigskrivna kandidat- och masteruppsatser. Den första konferensen ”Polen – Skandinavien: vitenskapelige møter på tvärs av generasjoner” ägde rum i april 2019. Det var bidraget från SNU som användes för att täcka konferenskostnader och Institutionen för skandinavistik vid Universitetet för samhällsvetenskap och humaniora (SWPS) i Warszawa var dess medarrangör. Konferensen var tänkt som ett mötestillfälle för forskare, lärare och studerande från polska lärosäten som bedriver undervisning och forskning i nordiska språk, nordisk litteratur, historia och kultur. Representeranter för åtta lärostäten deltog: Jagiellonska universitetet i Kraków, Universitetet i Gdańsk, Universitetet för samhällsvetenskap och humaniora (SWPS) i Warszawa, Universitetet i Warszawa, Universitetet i Wrocław, Schlesiska universitetet i Katowice, Universitetet i Szczecin och Adam Mickiewicz-universitetet i Poznań. Deltagarna berättade om sina forskningsintressen och sina vetenskapliga projekt och diskuterade undervisningsmetoder. De umgicks också under trevliga former och fick möjlighet att träna sin förståelse av konferensspråken: danska, norska och svenska. Det sistnämnda var speciellt viktigt för studenterna som fick presentera sina bidrag under separata sessioner och de belönades därefter med utmärkelser och bokpriser. Det var då idén till boken föddes, men den fick gro i några år.

Den andra konferensen arrangerades av studentsällskapet ”Norden” som är verksam vid Institutionen för skandinavistik i Poznań. Sällskapet startade 2020 som motreaktion mot de pessimistiska stämningar som pandemin covid-19 fört med sig. Den 24 maj 2021 ägde ”Träffpunkt Poznań! En konferens för Polens unga nordister” rum som ett online-evangemang. På konferensen presenterades 14 bidrag och förutom studenter från Poznań deltog också gäster från Kraków och Warszawa (SWPS).

Boken *Møtested Poznań – unge nordisters bidrag til litteratur- og språkvitenskap* består av tio studenttexter skrivna på danska, norska och svenska. I första hand har de personer som deltagit i ovannämnda konferenser (i synnerhet ”Träffpunkt Poznań!”) erbjudits att publicera sina texter. Bland författarna finns dessutom studenter som rekommenderades av sina handledare. Av tio författare representerar en Institutionen för skandinavistik vid Universitetet för samhällsvetenskap och humaniora (SWPS) i Warszawa, de övriga är eller har varit studenter vid Institutionen för skandinavistik vid Adam Mickiewicz-univeristetet i Poznań. Boken innehåller fyra litteraturvetenskapliga artiklar, varav en ägnas åt översättning och sex språkvetenskapliga. Texterna i bägge grupperna spänner över en mängd ämnesområden som ingår i respektive forskningsfält och vittnar om författarnas breda intressen, fördjupade kunskaper och brinnande engagemang.

Den litteraturvetenskapliga delen börjar med ett bidrag av **Filip Fijałkowski** som föreslår ett tvärvetenskapligt tillvägagångssätt vid analysen av språktets betydelse för att utforma litterära karaktärer. Hans fokus ligger på dialektala inslag i utvalda norska romaner. **Dagmara Józefczyk** tillämpar Sigismund Freud koncept för ”det ohyggliga” som analysredskap i sin läsning av Trygve Andersens novel ”Den døde mand”. Mot bakgrund av Janina Katz självbiografiska verk belyser **Kamila Malinowska** hur författarens familjerelationer har påverkats av hennes erfarenheter som Förintelseöverlevande. Med utgångspunkt i översättningsstrategier, i synnerhet *domesticering och exotifiering* undersöker **B.R. Szewczyk** den polska översättningen av diktsamlingen *Alfabetet* av Inger Christensen.

Den språkvetenskapliga delen öppnas med en text av **Julia Jaworska** som har genomfört en diakronisk analys av verbböjning efter person och numerus i *mellomnorsk* mot bakgrund av skriftliga källor från perioden 1350–1550. I sin undersökning av den språkliga världsbilden analyserar **Maria Klejnowska** metaforer i den medeltida skaldepoesin från Norge och Island. **Dominik Kunze** har granskat hur terrorattentaten från 22 juli 2011 har påverkat det norska språket. Han fokuserar på ordbildning och förändringarna i användningsfrekvensen av vissa lexem. **Agata Michnowska** ger en inblick i ortsnamnsforskning då hon diskuterar definition och bruk av begreppen ”endonym” och ”exonym”. Det teoretiska resonemanget är en inledning till hennes studie av norska och isländska toponymer. Med hjälp av kvalitets- och kvantitetsundersökningar visar **Daria Napora** vilka associationer och känslor djurnamn väcker när de används för att beskriva människor. Texten som har förberetts av **Anna Olszewska** innehåller en analys av ordaccent i vissa ordtyper inom undervisning i danska som främmande språk med polacker som målgrupp.

Den här boken skulle inte ha kunnat uppstå utan flera personers välvilliga intresse och hjälp. Vi vill hjärtligt tacka alla handledare till de kandidat- och masteruppsatser som studentbidragen bygger på: Joanna Cymbrykiewicz, Przemysław Czarnecki, Mikołaj Sobkowiak, Dominika Skrzypek och Aleksandra Wilkus-Wyrwa. De har uppmuntrat och stöttat studenterna samt sett till att deras texter håller ve-

tenskaplig kvalitet. Ett stort tack också till våra lektorer: Juni Söderberg Arnfast från Danmark, Andreas Haggärde från Sverige och Olaf Mikkelsen från Norge som stått för språklig granskning av texterna. Sist men inte minst vill vi tacka ordföranden för studentsällskapet ”Norden” – Agata Michnowska som skött korrespondensen med författarna och bistått redaktörerna i en rad praktiska frågor.

Boken *Møtested Poznań – unge nordisters bidrag til litteratur- og språkvitenskap* är för oss, författare och redaktörer, ett vackert minne från den tid som vi tillbringade tillsammans och ett bevis på att goda idéer kan omsättas i handling. Vi hoppas att den blir en intressant läsning för andra studenter, lärare och forskare samt en inspirationskälla för nya projekt.

Redaktörerna

Poznań, juli 2022